

Informace ze semináře s krajskými úřady – 9. 2. 2011 – úkoly na rok 2011

Následující informace přednesl ing. Vetrák:

1. Závěry z kontrol výkonu přenesené působnosti

Kontrola byla provedena v 7 krajích, a to v Královéhradeckém, Plzeňském, Jihomoravském, Olomouckém, Ústeckém, Středočeském a Pardubickém. **Kontrola v kraji Vysočina bude proveden v červnu letošního roku.** Kterou část kraje kontrola navštíví, není dosud známo.

Fyzický stav VH zůstává i nadále rozhodujícím kritériem kvality péče o VH, a proto je zjištění skutečného fyzického stavu VH věnována podstatná část kontroly. Před kontrolou si stanovím trasu krajem a pak navštívím většinu VH, které se v blízkosti této trasy nacházejí. Vzhledem k tomu, že mám polohu všech VH zanesenou do přístroje GPS, je vyhledání VH velmi rychlé. Podmínkou však je, aby tyto údaje byly správné. Zkušenosti ukazují, že touto formou kontroly se mi daří prověřit stav daleko větší počet VH, než v případě kontroly provedené na území jedné ORP.

Od spuštění elektronické evidence VH uplynula již dostatečně dlouhá doba k tomu, aby byly údaje úplné a pravdivé i v těch krajích, které mají více ORP. Proto i kontrola MO bude stále přísnější a nedostatky, které jsem v minulosti přehlížel, budou v tomto kontrolním cyklu zahrnovány do zápisu z kontroly.

Obecně lze říci, že internetová aplikace „Centrální evidence válečných hrobů“ vyhovuje k vedení evidence na všech stupních a evidence v listinné formě, která je na některých KÚ k dispozici, má charakter pouze pomocné dokumentace.

Častými nedostatky, které byly zjištěny, že poloha VH neodpovídala údajům GPS uvedeným v evidenci. Proto je vhodné věnovat větší pozornost při zapisování tohoto údaje. V kontrolovaných krajích jsou VH velmi pěkně udržované a řada VH, které vyžadují opravy a údržbu. Každá ORP by měla mít zpracován přehled VH, které vyžadují opravy.

Kontrolou výkonu přenesené působnosti nebylo zjištěno, že by byl spáchán přestupek nebo správní delikt pro porušení zákona o válečných hrobech. V ORP Trutnov byl řešen 1 případ údajného poškození VH, které se ale následně po prošetření nepotvrdilo. Krajským úřadem Středočeského kraje bylo v souvislosti s péčí o VH řešena jedna stížnost týkající se stavu pomníku padlých v 1. světové válce v obci Týnec nad Sázavou – stížnost byla posouzena jako oprávněná.

Při kontrolách byla řešena i problematika zahrnutí údajů o VH do územně analytických podkladů obcí. Zákon o válečných hrobech tuto problematiku přímo neřeší. Záleží jen na krajských úřadech, jak se k této problematice postaví a zda tuto problematiku zahrnou do metodického vedení obcí na úseku územního plánování. Dle mého názoru se jedná o významný prvek ochrany VH, který je třeba využít.

Královéhradeckým, Zlínským a Ústeckým krajským úřadem není tato problematika řešena vůbec. V Plzeňském kraji jsou vytipované VH zahrnuty do sledovaných zájmových jevů sloužících pro rozbor udržitelného rozvoje území. V Jihomoravském kraji je organizováno zahrnutí VH do sledovaných zájmových jevů centrálně spolu s ostatními sledovanými objekty prostřednictvím platformy GIS. Ve Středočeském kraji jsou obce k této činnosti metodicky vedeny Odborem územního a stavebního řízení Krajského úřadu a obdobně v Pardubickém kraji jsou obce k této činnosti metodicky vedeny Odborem územního a stavebního řízení Krajského úřadu.

2. Závěry z Ročních zpráv o stavu válečných hrobů

V § 4 zákona o válečných hrobech je stanoveno, že „Krajský úřad informuje ministerstvo o počtech a stavu válečných hrobů, které vede v evidenci. Informaci podává do konce září kalendářního roku podle stavu k 31. prosinci předchozího roku“.

Jak již minulý rok ing. Vetrák uvedl, je výše uvedená formulace poměrně nešťastná, protože mimo jiné znamená, že v říjnu dostane MO informaci o tom, v jakém stavu byly válečné hroby a jak byla řešena problematika péče o válečné hroby v krajích v předchozím roce. Z tohoto důvodu je přikládána větší

váha závěrům z kontrol výkonu přenesené působnosti, v rozsahu zákona o válečných hrobech, které Ministerstvo obrany provádí v jednotlivých krajích a na krajských úřadech.

Rovněž počty válečných hrobů lze zjistit v kterémkoliv okamžiku v CEVH a není tedy nutné o nich ještě referovat zvlášť.

Financování péče o válečné hroby: Každý kraj k této oblasti postupuje dle svých podmínek a zvyklostí. Např. v kraji Olomouckém, Středočeské, Jihomoravském se daří zařazovat problematiku péče o válečné hroby do krajských dotačních programů na Obnovu staveb drobné architektury místního významu, Podporu drobných památek nebo do programů v oblasti památkové péče a kulturních zařízení. Pro informaci – v našem kraji nejsou opravy VH zahrnuty do žádného dotačního programu.

3. Úkoly do dalšího období

1. do 30. 6. 2011

- zpracovat a zaslat zprávu o stavu VH za rok 2010 podle následujících bodů:
 - stav válečných hrobů v ORP
 - zásadní skutečnosti, které stav VH ovlivňují
 - jak byly splněny plánované úkoly při uvádění poškozených VH do náležitého stavu
 - aktuální problémy v oblasti péče o VH
- provést kontrolu zadaných údajů u všech evidovaných VH ve svém správním obvodu,
- doplnit chybějící údaje a fotografie ve správném formátu včetně VH, které byly opraveny např. z dotace MO, opravit zeměpisnou polohu (např. podle popisu – VH se nachází na kraji obce a je zaznamenán uprostřed), doplnit či upřesnit názvy a čísla katastrálních území, doplnit osoby pohřbené nebo vzpomenuuté (jsou viditelné na fotografii a nejsou doplněny do osob),
- do nákladů doplnit vynaložené prostředky za rok 2010, nejsou-li uvedeny i roky předchozí,
- u VH Vílanec, Pelhřimov, Kojčice, Liskovice – ověřit jejich stav (při kontrole v r. 2009 byly zjištěny nedostatky) a uvést informaci do zprávy,

V červnu 2011 bude v kraji Vysočina probíhat kontrola, která má být již přísnější a zjištěné nedostatky budou uvedeny do zápisu.

2. do 30. 9. 2011

- upřesnit a aktualizovat přehled VH, které vyžadují opravy (viz příloha) a tyto zapsat prostřednictvím nové funkcionality do EVH

Průběžně:

Věnovat pozornost případnému dočasnému odstranění či přemístění VH nebo jiným změnám, než je údržba a úprava, nově zřizované VH (zejména pamětní desky) a jejich zápis do CEVH.

Věnovat pozornost VH, které budou uvedeny v přehledu a harmonogramu jejich uvedení do náležitého stavu.

Vyhledávat a doplňovat údaje o státní příslušnosti, národnosti, datu a místě narození pohřbených nebo připomenutých na PM, zejména rodáků z obce, ve které se VH nacházejí. Při popisu VH využít např. kroniky, různých záznamů na úřadě, ve škole, ve spolcích v obci.

V rámci možnosti provádět fyzickou kontrolu evidovaných VH ve svém správním obvodu

Z materiálů z metodického setkání pracovníků KrÚ zpracovala dne 11. 2. 2011
Jaroslava Váchová, tel. 564 602 186, e-mail: vachova.j@kr-vysocina.cz